



BIULETYN PARAFIALNY
KATOLICKIEJ MISJI POLSKIEJ
W SZWAJCARII

Nr. 7/23. Październik 1964.

Msze św. w październiku:

4. GENEWA, kapł. włoska Eaux Vives, o godz. 9,00.
11. BERN, Villa Maria, Kapellenstr. 9, o g. 10,30.
18. WINTERTHUR-TOUSS, Nögelseestr. 44, o g. 11,15.
25. ZURYCH, Theodosjanum, Asylstr. 120, o g. 10,45.
LUCERNA, St. Karliqual 12, o godz. 18,00.
1.XI. GENEWA, kapł. włoska Eaux Vives, o g. 9,00.
BAZYLEA, Theresianum, Austr. 70, o g. 10,30.

+ + +

Śp. Ks. Arcybiskup Józef Gawlina / 1891 - 1964 /.

Dnia 20 września 1964 r. zmarł w Rzymie Opiekun Emigracji, śp. Ks. Abp Józef GAWLINA. Zakończył swe życie podczas przygotowywania swej interwencji na Soborze w sprawie czci Matki Najświętszej.

W księdze Joba czytamy: "bojowaniem jest życie człowieka".

Życie zmarłego było barwną ilustracją tego słowa Pisma św. Urodzony 18. XI. 1891 r. w Strzybniku, pow. Raciborskim, wyniósł z domu rodzinne tradycje polskie i katolickie. Już w gimnazjum raciborskim uderza jego postawa polska i to pociąga za sobą jego wykluczenie z gimnazjum. Maturę przygotowuje w gimnazjum w Rybniku, gdzie o mały włos zostałby nie dopuszczony do jej zdawania z powodu swej bojowej postawy polskiej. Po maturze wstępuje do Seminarium Duchownego we Wrocławiu. I. wojna światowa wciela go, jako poddanego pruskiego, do wojska. Jest wówczas zdania, że "Niemcy i bez niego wojnę przegrają". Starania o dostanie się na Bliski Wschód są uwieńczone powodzeniem. Przy najbliższej okazji dostaje się do niewoli brytyjskiej. Z Egiptu wraca po zakończonej wojnie do Seminarium we Wrocławiu, gdzie jeszcze jako kleryk

na odwagę dać Kardynałowi Bertramowi do zrozumienia, że jako ojciec diecezji powinien nauczyć się języka większości swych dzieci - polskiego.... W 1921 r. otrzymuje święcenia kapłańskie. Po latach wikariatów, m.i. u śp. ks. prał. Kapłicy w Tychach, znanego działacza abstynenckiego, zostaje powołany do tworzącej się kurii biskupiej w Katowicach. Doceniając wagę prasy katolickiej, powołuje do życia i organizuje Katolicką Agencję Prasową. Z probostwa św. Barbary w Chorzowie dostaje nominację na Biskupa Polowego W.P. w 1933 r. W kampanii w 1939 r., którą przeżywa z żołnierzami na froncie, zostaje ranny, wydostaje się jednak za granicę i organizuje, najpierw w Francji, a potem i w Wielkiej Brytanii duszpasterstwo wojskowe. Chyba największą kartą jego życia był wyjazd w 1942 r. do ZSRR, gdzie objeżdża Polaków, organizuje znów opiekę duszpasterską zarówno w tworzącej się tam wówczas Armii Polskiej, jak i w polskich ośrodkach. Sam jeździ bardzo wiele udzielając Sakramentów św. i święcąc na "bożożnej ziemi" nowych kapłanów. Gdy armia gen. Andersa wydostaje się na Bliski Wschód, a liczne rzesze wywiezionych Polaków muszą pozostawać nadal w Rosji, BISKUP DOKONUJE SIĘ POZOSTAĆ z nimi! Na rozkaz Stalina zostaje wysłany w ślad za armią gen. Andersa, gdzie szczególnie zajmuje się młodzieżą, którą udało się wydostać z Rosji. W sprawach duszpasterskich i polskich jeździ po całym świecie. Interweniuje u najwyższych władz duchownych i świeckich. Gdy alianci zaczynają ofensywę, on jako JEDYNY BISKUP POLOWY JEST Z ŻOŁNIERZAMI NA FRONCIE, a w bitwie o Monte Cassino odnosi nowe rany.

Okres powojenny, okres ciężkich zawodów dla całego naszego narodu, rozpoczyna się wzmożoną troską duszpasterską o liczne rzesze Polaków wywiezionych z Rosji i wyzwolonych w Niemczech. Po zorganizowaniu opieki duszpasterskiej, nadchodzi okres bardzo trudny. Świat zachodni cofa swe uznanie dla Rządu Londyńskiego. Armia nasza zostaje rozwiązana. Biskup jednak nie próżnuje. Obejmuje opiekę nad emigracją, mianowany przez Piusa XII Opiekunem Emigracji.

Wydaje dla księży polskich pracujących na emigracji kwartalnik: "Duszpasterz Polski Zagranicą", u nas, w Szwajcarii zakłada Arcybiskupi Ośrodek Dokumentacji o Sytuacji Kościoła w Polsce i Katolicką Misję Polską, na której czele stawia O. prof. J.M. Bocheńskiego, O.P., popiera liczne publikacje katolickie i historyczne. Jeden z pierwszych myśli o godnym uczczeniu 1000-lecia Chrztu Polski i zaczyna wydawać "Sacrum Poloniae Mil- lenium"/Święte 1000-lecie Polski/, którego 9 tomów, przy współpracy czołowych historyków polskich, już wyszło. Ojciec św. mianuje go Dyrektorem Światowego Związku Sodalicji Mariąńskich i Asystentem do Tronu Papieskiego, oraz podnosi go do godności Arcybiskupa. Po zapowiedzi zwołania Soboru, powierza mu Jan XXIII Sekretariat Komisji Przygotowawczej dla spraw Bisku- pów i rządzenia diecezjami /sprawy, które w ostatnich dniach zostały opracowane przez Sobór/.

Trudno wyliczyć wszystko, czego ten wielki biskup dokonał. Jedno jest pewne, że przez całe swe życie był bojownikiem sprawy Bożej i polskiej.

Na ostatniej drodze, 23 września w Rzymie, odpro- wadzało go wielu Kardynałów z Prymasem Wyszyńskim na czele, moc Biskupów, liczne rzesze duchowieństwa, od nas z Szwajcarii - O. Rektor J.M. Bocheński O.P., oraz wielu przyjaciół i znajomych.

Nam pozostawił testament, który winniśmy wypełnić. Jego największą troską w ostatnich latach była nasza młodzież emigracyjna. Jej przyszłość i stosunek do polskości. Bolał nad wynaradawianiem się nkekiego poko- lenia emigracyjnego i jego nieznanością nie tyle języka, co historii i wielkości Polski.

Czy my tej troski z nim nie podzielamy?

Czy nie uczynimy nic, by ją usunąć?

Nie zaponinajmy o zmarłym naszym Opiekunie w modłach!

R.i.p.

Ks. E.J. Frania.

+ + +

Dnia 13 września 1964 zmarł w Appenzell, przebywający na kuracji w Szwajcarii założyciel gimnazjum XX Maria- nów w Fawley Court, śp. ks. Józef JARZĘBOWSKI. Odszedł jeszcze jeden wielki kapłan i patriota. R.i.p.

Wiadomości organizacyjne:

W niedzielę 11 października odbędzie się w Marly le Petit o godz. 15,00, zebranie SZWAJCARSKIEGO KOMITETU OBCHODU TYSIACLECIA CHRZTU POLSKI. W programie przewi- dziana jest sprawa zorganizowania składek na rozbudowę Domu Polskiego w Marly, przygotowań na Pielgrzymkę Jubileuszową do Rzymu w maju 1966 r., poza sprawozda- niami i sprawami bieżącymi.

Delegaci Komitetów Lokalnych zechcą przybyć na to ważne zebranie, a w razie niemożności, przekazać swe głosy delegatom, którzy na zebranie przybędą.

Za Zarząd:

Ks. Frania.

Prof. Bronarski.

Sekretarz.

Prezes.

+ + +

PKSU VERITAS, koło Zurych odbywa swoje miesięczne zebrania poświęcone pogłębieniu wiedzy i życia reli- gijnego, w soboty przed Mszą św. dla Polaków w Zurychu, w Akademikerhaus, Hirschengraben 86, o godz. 19,45. Najbliższe zebranie: 24 października. Goście mile widziani!

+ + +

W piątki przed Mszą św. w Zurychu odbywają się w sa- li przy kaplicy Theodosianum, Asylstr. 120, o g. 20.00 próby śpiewu. Inicjatywę wyszła od p. inż. J. Zboj- nowicza, prezesa Komitetu Parafialnego w Zurychu, któ- remu piękno naszego śpiewu w kościele bardzo na sercu leży. Próby zgodzić się przeprowadzać p. M. Podgórnym. Prosimy o jak najliczniejszy udział.

+ + +

"MSZA SW" - Jak w ostatnim Biuletynie donosiliśmy, posiadamy większą ilość modlitewników-śpiwników dostosowanych do naszych nabożeństw. Prosimy poszcze- gólne ośrodki polskie o dokonanie zbiorowych zepó- wień na ręce ks. Frania. W ten sposób zamiast Frs 3.60 za egzemplarz można będzie książeczki te naby- wać w cenie Frs 2,50.

+ + +

Podziękowania: Za wszystkie ofiary na cele Misji składamy tą drogą serdeczne "Bóg zapłać". Nie zawsze możemy dziękować osobnym pismem. Polecamy nasze sprawy dalszej łaskawej pamięci i ofiarności.